

Indicații

Acord de cooperare transfrontalieră între Inspectoratele de Muncă din Spania și Portugalia

Autor: Notus asr

Noiembrie 2020

Riscuri sau preocupări abordate în Acord

De la publicarea primei Directive privind detașarea lucrătorilor, în decembrie 1996 (Directiva 96/71/CE), autoritățile europene au făcut un apel la autoritățile din Spania și Portugalia, îndemnându-le să colaboreze activ pentru a aborda diferitele situații care au avut loc în cele două țări, odată cu creșterea furnizării de servicii transfrontaliere. Acest apel la colaborare nu a fost niciodată oficializat în niciun document, iar conținutul acestei colaborări nu a fost prezentat în mod explicit.

La data de 30 noiembrie 1998, a fost semnată o Declarație de Intenție privind Cooperarea și Asistența Tehnică în Muncă și Afaceri Sociale între Ministerul Muncii și Afacerilor Sociale din Regatul Spaniei și Ministerul Muncii și Solidarității din Republica Portugalia. Pentru a conferi conținut acestei colaborări, s-a format o echipă de lucru responsabilă cu elaborarea acestui acord de colaborare.

În cadrul summitului portughez-spaniol din 2002, a fost semnat acordul de cooperare care este încă vigoare.

Unul dintre cele mai importante puncte forte atribuite acestui acord a fost că, în ciuda schimbărilor guvernamentale din ambele țări, acest acord a rămas în vigoare.

Pe lângă fluxul intens de lucrători transfrontalieri și vârful atins în furnizarea de servicii transnaționale după aprobarea Directivei privind detașarea lucrătorilor, acordul decurge din preocupări cu privire la:

a) Deficitul de informații existente:

- Despre societăți: reale sau fictive, de ambele părți ale frontierei, care oferă astfel de servicii
- Despre activitatea desfășurată de aceste societăți
- Despre relația de muncă stabilită cu lucrătorii care prestează serviciile: calificare, program de lucru, salariu, bonusuri etc.
- În ceea ce privește securitatea socială: statutul înregistrării în SS, contribuții și unde se efectuează contribuțiile; și

b) Dificultățile existente în ambele țări în ceea ce privește garantarea caracterului executoriu al măsurilor de sancționare adoptate din cauza:

- Diferențelor de contribuții sau diferențelor salariale
- Diferențelor de suprataxă pentru prestații

Toate aceste aspecte au determinat cele două autorități să ia în considerare necesitatea semnării unui acord.

Acesta se bazează pe convingerea că cooperarea va reduce deficitele de informații detectate și, astfel, acordul elaborează și organizează forma și procedurile pentru desfășurarea activităților succesive rezultate din activitățile de inspecție din ambele țări.

Obiective

Obiectivul general al acordului este de a facilita cooperarea pentru punerea în aplicare a Directivei 96/71/CE. Aplicarea corectă a directivei necesită o cooperare strânsă între cele două țări. Prin urmare, sunt stabilite următoarele obiective specifice:

În primul rând: stabilirea unui cadru de colaborare permanent, care va fi revizuit anual, în următoarele domenii de acțiune:

1. Sănătatea și siguranța la locul de muncă
2. Accidentele de muncă
  - a) Rapoartele accidentelor de muncă
  - b) Notificarea imediată a raportului accidentului
3. Permisul de muncă pentru cetățeni non-UE
4. Acțiuni de verificare prealabilă și proceduri disciplinare pentru societățile care au sediul în țara vecină
  - a) Citații, solicitări de documente, notificarea cerințelor și alte acțiuni care necesită localizarea societății și identificarea reprezentantului legal al acesteia
  - b) Notificarea înregistrărilor privind infracțiunile
5. Schimburile de informații privind fluxul de lucrători
6. Cooperarea și asistența rezultate din Directiva 96/71/CE (Legea nr. 6451/1996), privind detașarea lucrătorilor în cadrul furnizării de servicii transnaționale, în domeniul informaticii

În al doilea rând: stabilirea legăturilor de comunicare directă potrivit precizărilor exprimate la primul punct în conformitate cu următoarele criterii:

1. Comunicarea directă între autoritățile regionale de frontieră

Inițial, punctele de comunicare directă stabilite de ambele părți ale frontierei au fost:

- Directorul Teritorial pentru Galicia (ES) – Delegat pentru Viana do Castelo și Vila Real (PT)
- Directorul Teritorial pentru Castilla y León (ES) – Delegații pentru Braganza, Guarda și Covilha (PT)
- Directorul Teritorial pentru Extremadura (ES) – Delegații pentru Castelo Branco, Portalegre și Évora (PT)
- Directorul Teritorial pentru Andaluzia (ES) – Delegații pentru Beja și Faro (PT)

În prezent, aceleași puncte sunt menținute de Spania și coincid cu inspecțiile teritoriale ale provinciilor de frontieră din Spania. În Portugalia, după o nouă reorganizare administrativă, aceste puncte teritoriale s-au schimbat, devenind centre locale de informare, răspândite în toată țara.

2. Comunicarea directă între autoritățile centrale

- În ceea ce privește Spania: Agenția de Stat pentru Inspecția Muncii și Securității Sociale. Subdirecția Generală Relații Instituționale și Asistență Tehnică
- În ceea ce privește Portugalia: Autoritatea pentru Condițiile de Muncă (Autoridade para as Condições do Trabalho, ACT).

3. Crearea unei comisii mixte de monitorizare

Această comisie interadministrativă de monitorizare trebuie să asigure respectarea acordului, să definească ordinea de zi și să specifice măsurile care trebuie adoptate. Aceasta servește ca organism de legătură pentru schimbul de informații și cooperarea dintre autoritățile și organele de inspecție din ambele state.

Odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012 privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne („Regulamentul IMI”), s-a convenit să se direcționeze cererile privind detașarea mai degrabă prin intermediul sistemului IMI, decât prin intermediul comunicărilor între persoanele de legătură identificate în acord. Cu toate acestea, schimbul de informații prin IMI are loc între persoane din cadrul Autorităților Centrale (care nu sunt angajate la nivel provincial sau local). Acest lucru nu împiedică autoritățile de legătură din regiunile frontaliere să continue să comunice între ele pentru desfășurarea altor activități de cooperare (de exemplu, vizite comune). Cu toate acestea, trimiterea și răspunsul la cererile de informații privind detașarea în scopuri de inspecție sunt gestionate la nivel central, în mod normal după ce inspecțiile necesare au fost efectuate la nivel regional.

„Argumentele economice” pentru adoptarea acordului din perspectiva părților interesate

Lucrători:	Funcționarea corespunzătoare a inspecției muncii garantează o mai mare atenție față de lucrători. O mai mare apropiere pentru a ridica probleme. O mai bună înțelegere a problemei de către autorități.
Societăți:	Funcționarea corespunzătoare a inspecției muncii care luptă eficient împotriva fraudei și împotriva concurenței neloiale este o garanție pentru societăți.
Sindicate:	Funcționarea corespunzătoare a inspecției este o garanție pentru organizațiile care reprezintă lucrătorii.
Organizații patronale:	Funcționarea corespunzătoare a inspecției muncii care luptă eficient împotriva fraudei, împotriva concurenței neloiale, este o garanție pentru societăți și pentru organizațiile care le reprezintă.
Actori instituționali:	Conștientizarea personalului de inspecție.

Caracteristici principale

- Acesta este un acord administrativ.
- Este concentrat pe schimbul de informații între autoritățile de inspecție a muncii din Spania și Portugalia.
- Se bazează pe nevoia de cooperare între ambele țări.

Procesul de adoptare și rolul diferitelor părți interesate implicate

Acordurile de cooperare au fost stabilite din perspectiva administrațiilor publice implicate pentru a îndeplini obiectivele și interesele administrațiilor în cauză.

În cazul Spaniei, acordul este urmat de Agenția de Stat pentru Inspecția Muncii și Securității Sociale. Subdirecția Generală Relații Instituționale și Asistență Tehnică.

În cazul Portugaliei, comisia depinde de ACT.

Reglementarea acordului:

Comisia interadministrativă de monitorizare:

- Se întrunește anual
- Este prezidat alternativ de fiecare țară anual
- Comisia are antene în regiunile frontaliere: Galicia, Castilla y León, Andaluzia și Extremadura
- Sunt stabilite metodologii și instrumente pentru a accelera schimburile de informații.

Funcțiile Comisiei:

- Soluționează incidentele care pot rezulta din executarea Acordului
- Actualizează continuu datele de identificare și localizare ale persoanelor de contact la nivelul regional și central al ambelor țări
- Asigură convocarea reuniunii anuale, analiza și revizuirea Acordului, fără a aduce atingere reuniunilor bilaterale de natură regională atunci când se consideră necesar
- Schimbă informații relevante cu privire la starea sistemelor de inspecție și la măsurile remarcabile de inspecție în domeniul securității și sănătății în muncă, al relațiilor de muncă și al muncii nedeclarate, al monitorizării campaniilor specifice și al implementării de noi campanii sau inițiative de interes reciproc
- Identifică noi domenii de interes pentru ambele inspectorate de muncă
- Schimbă informații cu privire la noile măsuri legislative care apar în ambele țări și care pot afecta acțiunea inspecției muncii.

Comisia mixtă de urmărire a acționat în esență prin reuniunea anuală a echipelor Direcțiilor centrale ale ambelor Inspectorate (care în mod tradițional include nu numai Subdirecțiile, ci și Directorii).

Reuniunea anuală a comisiei are pe ordinea de zi subiecte specifice convenite înainte de întâlnire și alte subiecte care sunt recurente, precum: traficul de persoane, munca nereglementată sau societățile de tip „cutie poștală”¹, etc. Cazul societăților de tip „cutie poștală” este o problemă recurentă. În pofida măsurilor puse în aplicare de cele două țări și a presiunii exercitate în cadrul echipelor de inspecție, aceasta rămâne una dintre cele mai frecvente probleme.

---

¹ Societățile de tip „cutie poștală” pot fi definite ca întreprinderi care își stabilesc sediul într-un stat membru, în timp ce își desfășoară activitățile în alte state membre, de obicei cu scopul de a se sustrage de la obligațiile legale și sociale.

Colaborarea partenerilor sociali

La începutul stabilirii acordului și între 2008 și 2010, existau parteneri sociali la nivel informațional.

Partenerii sociali regionali au participat la o „întâlnire ad hoc”, înainte sau după reuniunea oficială a administrațiilor.

În prezent și din anul 2010, partenerii sociali nu au mai fost convocați. Persoanele responsabile pentru acest acord înțeleg că partenerii sociali au deja organele de participare în cadrul consiliului de inspecție de stat. Acesta este un organism consultativ care are parteneri sociali printre membrii săi.

Aspecte juridice la nivel UE și la nivel național care facilitează sau îngreunează acordul

Introducerea Directivei 2014/67/UE și reforma Directivei privind detașarea lucrătorilor pusă în aplicare în 2018 – Directiva (UE) 2018/957 – merg în direcția armonizării cooperării dintre autoritățile administrative din diferitele țări ale UE.

Acțiuni puse în aplicare pentru abordarea problemelor

Nu este cazul

Rezultatele Acordului

Acordul a permis cooperarea în toate domeniile și cunoașterea reciprocă a celor două țări.

La nivel politic, organizarea de summituri și reuniuni periodice a asigurat angajamentul de coordonare la nivel politic și administrativ. La nivel juridic: acordul a permis diseminarea problemei existente și, în consecință, stabilirea de criterii și orientări privind măsurile pentru acțiuni comune. În domeniul operațional, acest acord a permis intervenții coordonate în ambele țări, accelerând colectarea informațiilor și îmbunătățind viteza procedurilor deschise. De asemenea, acest proces a îmbunătățit cunoașterea modificărilor legislative și de reglementare din fiecare țară și, în consecință, continuitatea cooperării în ceea ce privește schimbările legislative și politice.

Acest acord de cooperare a făcut posibilă lansarea unor campanii comune de intervenție pe probleme identificate ca fiind de interes pentru cele două țări, de exemplu campania privind „Utilizarea mașinilor agricole”. De asemenea, a făcut posibilă stabilirea planurilor de acțiune bianuale.

Acordul de cooperare a fost consolidat prin semnarea unui memorandum la nivel ministerial, care întărește monitorizarea cooperării bilaterale desfășurate de diferitele organe și unități ale Ministerului Muncii, inclusiv de inspectoratul de muncă.

Cu toate acestea, trebuie remarcat faptul că nu există o implicare a partenerilor sociali în monitorizarea acordurilor. Din 2010 nu au mai fost invitați să participe la reuniuni ad-hoc. Nu există informații fluide cu privire la aceste reuniuni, aceasta fiind o problemă bilaterală a guvernelor, iar, în prezent, nu există o participare a partenerilor sociali regionali la urmărirea acordurilor.

Anexă – Exemple de planuri de acțiune comune

În 2016, a fost convenită demararea unei Campanii Iberice de Prevenire a Accidentelor de Muncă. În cursul anului 2016, a fost dezvoltată faza informativă a campaniei, fiind realizate atât analize și studii ale accidentelor de muncă în ambele țări, cât și acțiuni de diseminare.

Planul de acțiune 2017-2018

Au fost abordate probleme legate de Serviciul Public de Ocupare a Forței de Muncă, Institutul Național de Sănătate și Igienă la Locul de Muncă, Securitate Socială sau Sănătate la Locul de Muncă.

Planul de acțiune 2019-2020:

Au fost abordate probleme legate de recrutarea și formarea de noi inspectori ai muncii. Inițiativele puse în aplicare de centrele de instruire în inspecția muncii au fost împărtășite, iar sistemele lor de instruire au fost revizuite.

S-a pus accentul și pe nesiguranța locului de muncă. În acest sens, autoritățile portugheze au acordat atenție măsurilor adoptate de administrația spaniolă pentru reducerea precarității, de exemplu planul de inspecție spaniol „Pentru muncă decentă”. Acestea și-au concentrat punerea în aplicare și rezultatele obținute prin aceste măsuri. La fel de interesante au fost studiile și analiza noilor forme de muncă: lucrători de platformă; falșii lucrători independenți etc.

DESPRE

Obiectivele proiectului ISA sunt promovarea și consolidarea cooperării transnaționale între autoritățile și părțile interesate implicate în detașarea lucrătorilor din sectorul construcțiilor, prin promovarea stabilirii unor acorduri privind schimbul de informații menite să monitorizeze și să faciliteze detașarea lucrătorilor.

Proiectul se va baza pe practicile existente între fondurile sectoriale din Italia, Germania, Austria și Franța, unde fondurile sectoriale, susținute de guverne, au negociat și au încheiat cu succes acorduri care simplifică procedurile necesare pentru detașarea lucrătorilor în străinătate, asigurându-se în același timp că angajatorii care detașează lucrători în străinătate respectă plata elementelor salariale datorate (precum concediul plătit) și permițând cu ușurință verificarea informațiilor relevante în țara care inițiază detașarea, dacă este necesar.

www.isaproject.eu

Proiectul este realizat cu sprijinul financiar al Comisiei Europene.
Opiniile exprimate prin prezentul document reflectă doar punctul de vedere al autorilor.
Comisia Europeană nu este responsabilă pentru nicio utilizare a informațiilor conținute în prezentul document.